

Intelektualių paslaugų teikėjai telkiasi sostinėje

Kas penktas Kauno ir Kauno rajono gyventojas dirba įmonėse, kurių pagrindinė veikla – įvairi prekyba. Net septyni iš šimto dirbančių Tauragės rajono bendrovėse plūša autoremonto sektoriuje, o daugiausia IT specialistų dirba sostinėje.

Apie Lietuvos savivaldybėse populiariausias veiklas pasakoja verslo subjektų duomenis renkančios UAB Creditreform Lietuva specialistai.

„Vienokia ar kitokia prekyba užsiima liūto dalis Lietuvoje veikiančių verslų, - sako UAB Creditreform Lietuva direktorius Saulius Žilinskas, - Tačiau, kaip rodo statistikos ir mūsų ekspertų atlikti skaičiavimai, kuriems panaudoti mūsų pačių ir Sodros bei Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) teikiami duomenys, didžiausia prekybos darbuotojų koncentracija yra Vilniuje. Šimtui dirbančių sostinėje tenka dvidešimt du asmenys, samdomi įmonių, kurioms prekyba – pagrindinė veikla. Tačiau svarbiausiu Lietuvos „perkuperduodu“ regionu vis dėlto reikėtų laikyti Kauną ir jo rajoną. Laikinojoje sostinėje ir jos priegose kas penktas dirbantysis triūsia vienokios ar kitokios rūšies prekyboje. Vilniaus rajonas pagal dirbančių prekyboje dalį bendrame rajono darbuotojų skaičių tėra tik šeštas (19,6 darbuotojo šimtui).“

Kur didmenininkai didžiausi maitintojai

Situacija kiek pakinta, jei imsime smulkesnes prekybos rūšis. Štai didmenyje dirbančios įmonės samdo net 11 darbuotojų iš šimto Varėnos rajone. Statistiškai vertinant, Varėnos maitintoja UAB „Tandemus“, rajone yra sukūrusi netoli 300 darbo vietų ir prekiaujanti varėniškiams tradiciniais grybais ir uogomis bei gaminanti ir parduodanti medinę tarą. Tačiau po Varėnos pagal didmenininkų koncentraciją vėl matome Kauno miestą ir rajoną. Nors jei imsime Valstybinės mokesčių inspekcijos skelbiamą didžiausių mokesčių mokėtojų didmenyje TOP50 – net 21 vietą joje užėmę Vilniaus didmenininkai, o Kauno – tik 11.

Didžiausia dirbančių mažmeninėje prekyboje koncentracija fiksuojama Skuodo rajone. Iš kiek daugiau nei trijų tūkstančių čia dirbančių žmonių daugiau nei puspenkto šimto darbuojasi įmonėse, kurios deklaruoja prekiaujančios mažmena. Didžiausia šios sektoriaus atstovė Skuode – bendrovė „Gintaro baldai“, valdanti baldų prekybos salonus. Tačiau daugiausiai mokesčių sumokantys mažmenininkai įsikūrę vėlgį didmiesčiuose. Vien Vilniuje jų priskaičiuojama 35, Kaune vos ne šešiskart mažiau.

Savą sostinę turi ir toks verslas kaip automobilių ir atsarginių dalių prekyba bei remontas. Šia veikla užsiimančios įmonės didžiausią rajono dirbančiųjų dalį samdo Tauragės savivaldybėje. Kiekvienam šimtui besidarbuojančių Tauragės savivaldybėje tenka septyni, plūšantys autoversle. Tiesa, didžiausius mokesčius, sumoka vis dėlto sostinėje registruotos įvairaus autoverslo bendrovės.

Paslaugas teikiančios įmonės populiarnės dideliuose miestuose, mat čia ir daugiausia tų paslaugų vartotojų. Nors būna ir išimčių. Dažniausia to priežastis – mažas dirbančiųjų smulkiose savivaldybėse skaičius. Dėl ko vos porą šimtų darbuotojų pasamdžiusios viena ar kelios kurio sektoriaus įmonės tampa rajone dominuojančiais darbdaviais. Štai sausumos transporto bendrovės įdarbina didžiausią dalį Kalvarijų rajono darbuotojų. Čia iš daugiau nei pusantro tūkstančio asmenų, dirbančių savivaldybėje, per 300 atlyginimą gauna iš minėto sektoriaus verslų. Kalvarijas vejasi Elektrėnų bei Šiaulių miesto savivaldybės. O juridiniai subjektai, deklaravę pagrindinę veiklą sandėliavimo ir saugojimo sektoriuje, didžiausią santykinę dirbančiųjų dalį samdo jau minėtoje Elektrėnų savivaldybėje stambiu logistikos centru tapusiame Vievyje (3 darbuotojai šimtui visų rajono dirbančiųjų), Lietuvos centre įsikūręs, su

geležinkelio vystymo ateities planais susijęs ir dėl to logistikos centrus masinantis Kauno rajonas - antroje vietoje (2,5). Trečia – pasienyje įsikūrusi Lazdijų savivaldybė (1,3).

Nekilnojamojo turto paradoksai

Kiek keista, bet nekilnojamojo turto operacijų veiklą statistikams deklaruojančiose įmonėse dirba didžiausia Akmenės rajono dirbančiųjų dalis. Nekilnojamąjį turtą čia nuomoja, parduoda net pusantro šimto darbuotojų, kai iš viso savivaldybėje yra kiek mažiau nei 5 tūkst. darbo vietų. Dėl padidinto domėjimosi nekilnojamuoju turtu pajūryje suprantamesnė didelė šio sektoriaus darbuotojų koncentracija kurortuose. Palangoje tokių 3 iš šimto, o Neringoje – 2,4.

Statybinių paslaugų rinkoje taipogi šeimininkauja smulkesnės savivaldybės. Didžiausią rajono darbuotojų dalį statybininkai aprūpina darbu Rietavo savivaldybėje, kur vietos įmonės bendrai yra iš viso sukūrusios tik vos daugiau nei du tūkstančius darbo vietų. Kaip ir Telšių rajone, čia statybų sektoriuje pluša šešiolika darbuotojų iš šimto. Tačiau statybų sostinės titulą vertėtų suteikti būtent Telšiams. Mat daugiausiai statybininkų įdarbinusi UAB „Plungės lagūna“ tik registruota Rietave, bet realiai veikia Plungėje. Beje, jei skaičiuosime, kiek statybos įmonių tenka kiekvienam šimtui savivaldybėje veikiančių verslų, tuomet karūną irgi reiktų atiduoti Telšių rajonui. Čia iš šimto registruotų vietos įmonių net keturiolika ką nors stato, rekonstruoja ar remontuoja.

Intelektualios paslaugos - sostinėje

Tačiau technologijoms ar aukštai kvalifikacijai imliose veiklose pirmauja sostinė. Vilniuje didžiausia darbuotojų, dirbančių IT, finansinių paslaugų ir draudimo, teisinių ir apskaitos įmonėse, holdinguose ir konsultacinėse bendrovėse, koncentracija. Štai bendrovėms, kurios užsiima kompiuterių programavimu, Vilniuje dirba 24 darbuotojai iš kiekvieno sostinėje įdarbinto tūkstančio. Kaune tokių yra 17, o trečioje vietoje – Visaginas, kuriame šis rodiklis priartėjo prie 2. Tiesa, jei imsime absoliučius skaičius, Vilniuje kompiuterių programavimo srityje įdarbinta per 11 tūkst. asmenų, Kaune – daugiau nei 3 tūkst., o Visagine – 78. Be to, yra ir tokių savivaldybių, kuriose programavimu kaip pagrindine deklaruota veikla neužsiima joks juridinis subjektas. Tokie yra, pavyzdžiui, Akmenės, Varėnos, Kalvarijos rajonai.

Finansinių paslaugų įmonės taip pat samdo santykinai didžiausią dirbančiųjų Vilniuje dalį arba 34 darbuotojus iš tūkstančio. Ten, kur itin didelė verslų koncentracija, didelė ir teisinių bei buhalterinių paslaugų pasiūla. Teisinius ginčus sprendžia, juridinius popierius ruošia ir apskaitą tvarko du iš šimto dirbančių Vilniuje arba daugiau nei 9 tūkst. žmonių. Holdingų, valdančių įvairias kompanijų grupes personalo koncentracija taip pat didžiausia sostinėje.